

N:o 120.

Af herr **P. Svensson** i Brämhult, om utseende af suppleanter för ledamöterna af Andra Kammaren och för elektorier vid af val af dessa riksdagsmän.

Bland de brister, som ännu förefinnas i vår riksdagsordning, är efter mitt förmenande äfven den, att riksdagsordningen saknar bestämmelse om, att suppleanter skola väljas för Riksdagens ledamöter. Riksdagsordningen innehåller bestämmelser om, att Riksdagens kamrar ega utse suppleanter, att, vid inträffadt förfall för utskottsledamöter, i deras ställe inträda, äfvensom att suppleanter skola utses för fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret samt för statsrevisorerna.

I kongl. förordningen om landsting är föreskrifvet, att suppleanter skola utses, icke allenast för de valde landstingsmännen, utan jemväl för valmännen, och i kongl. förordningen om allmänt kyrkomöte stadgas, att för hvarje ombud utses en suppleant att, i händelse af förfall för ombudet i dess ställe i mötet deltaga.

Äfven kongl. förordningen om kommunalstyrelse på landet, jemte flera författningar, påbjuda val af suppleanter.

Erkänner man behovet och lämpligheten af att suppleanter för dessa befattningar utses, så kan med skäl frågas: hvarför väljas icke suppleanter för Riksdagens ledamöter? Denna fråga är efter mitt förmenande så mycket mera befogad, som väl ingen lär kunna förneka, att riksdagsmannabefattningen är det viktigaste och mest ansvarsfulla uppdrag, som genom val kan komma någon medborgare till del, hvarför ock hvarje tänkande man är och bör vara angelägen om, att såvidt möjligt är, representationen alltid bör vara fulltalig. De olägenheter, som af den antydda bristen ha förekommit, och framdeles kunna förekomma, äro, att när under den tid Riksdagen är samlad, någon ledamot

antingen genom inträffadt dödsfall, eller af annan anledning afgår från sin befattning, så måste nytt val anställas, hvilket ju alltid är förenadt med lång tidsutdrägt, mycket besvär och kostnader, och under tiden måste den valkrets, hvars ledamot afgått, vara utan representant i Riksdagen. Äfven vid inträffadt sjukdomsfall kan ju hända, att en eller flera valkretsar en lång tid, ja till och med under en hel riksdag måste sakna representant, hvarpå man har exempel från 1885 års riksdag, då representanten för en af Norrlands valkretsar, på grund af sjukdom, ej en enda gång var i Riksdagen närvarande.

I de valkretsar, der riksdagsmannavalen förrättas medelst elektor, händer icke sällan, att en eller flera elektor på grund af förfall utblifva från valet, hvarigenom detta kan få en helt annan utgång, än om alla för valet utsedde elektor voro närvarande och aflemnade sina valsedlar.

För att förekomma sådana olägenheter bör riksdagsordningen, i likhet med förordningen om landsting, innehålla bestämmelse om, att för hvarje elektor äfven utses en suppleant.

Som emellertid § 12 i riksdagsordningen medgifver riksdagsman i Första Kammaren rätt, att vid valtillfället eller sedermera, mellan riksdagar, afsäga sig befattningen, torde ej vara lämpligt att föreskrifva val af suppleanter för denna kammars ledamöter.

Det torde ej heller vara af behofvet påkalladt, enär de korporationer, som välja riksdagsmän i Första Kammaren — landsting och stadsfullmäktige — alltid äro färdigbildade, och således endast behöfva kallas, hvadan någon lång tid för dessa vals förrättande icke bör ifrågakomma. Med valen till Andra Kammaren är förhållandet annorlunda, ty antingen valen förrättas medelst elektor eller omedelbart, så fordras ju en lång tid innan valen hinna bli afslutade.

Af det anförda torde vara tydligt, att i riksdagsordningen förefinnes en brist, som bör afhjelpas, hvilket mycket väl kan ske genom att i riksdagsordningen införa bestämmelser om, att för såväl ledamöter af Andra Kammaren, som äfven för elektor vid riksdagsmaval till Andra Kammaren utses suppleanter.

Hvad angår suppleanternas skyldighet att inträda i Riksdagen, så har jag föreställt mig, att det borde ske icke allenast vid hvarje fall, då ledamot af kammaren af någon anledning under pågående riksdag afgått från sin befattning, utan jemväl då ledamot, genom inträffadt långvarigt eller obotligt sjukdomsfall, vore oförmögen att sjelf sköta sin befattning.

På grund af hvad här i korthet blifvit anfördt, får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville besluta sådana ändringar i och tillägg till nu gällande riksdagsordning, att suppleanter måtte utses såväl för Andra Kammarens ledamöter, som äfven för elektorerna vid val af riksdagsmän i Andra Kammaren.

Anhålles värdsamt om remiss till konstitutionsutskottet, samt att utskottet täcktes föreslå såväl ordalydelsen i lagtexten, som ock att bestämma, i hvilka paragrafer ändringar och tillägg böra göras.

Stockholm den 27 januari 1890.

P. Svensson.
